

X under Musk: Dold politisk förstärkning, undvikande av reglering och kapning av demokratisk infrastruktur

När Elon Musk köpte Twitter 2022 och döpte om det till X, klädda han förvärvet i språk om medborgerlig dygd: ett "digitalt torg" där yttrandefrihet skulle blomstra. Denna inramning var en lögn. I praktiken har Musk förvandlat X till en plattform som aktivt förvränger det politiska samtalet genom ogenomskinliga algoritmer, monetiserat inflytande och avsiktlig nedmontering av transparensmekanismer. Långt ifrån att bevara neutralitet har X blivit en **vektor för dold politisk främjande**, starkt vinklad till förmån för extremhögerens narrativ och auktoritära sympatier.

Regulatorer i Europeiska unionen har bekräftat vad forskare, journalister och civilsamhällsgrupper länge misstänkt: **X bryter mot sina juridiska skyldigheter gällande annons-transparens, politisk märkning och tillgång för forskare**. Detta är inte små tekniska överträdelser. Det är strukturella beslut som möjliggör **odeklarerat politiskt inflytande i stor skala**. Musks plattform tillåter inte bara *manipulation* – den **tjänar på det**, genom att använda privilegier för betalda konton och algoritmiska incitament för att förstärka vissa politiska aktörer samtidigt som mekanismen bakom döljs.

Denna essä presenterar ett tydligt åtal: **X fungerar som ett odeclarerat politiskt annons-system**, i direkt strid med EU-lagstiftning och sannolikt också i motsättning till regler för kampanjtransparens i Storbritannien och USA. Bevisen är överväldigande, motivet är uppenbart och påverkan är global.

Från tillsyn till opacitet: Ett mönster av undvikande

Inom några veckor efter Musks övertagande demonterades Twitters redan sköra styrning. **Förtroende- och säkerhetsrådet** – ett externt ansvarighetsorgan – upplöstes plötsligt. Polycys skrevs om, team minskades och tillgången för civilsamhället och journalister begränsades. Musks vision om "yttrandefrihet" avslöjades snabbt som **fria tyglar för dem som är i linje med hans ideologiska agenda**.

Samtidigt introducerade Musk **betald verifiering**, vilket i praktiken monetiserade synlighet. Det blåa verifieringsmärket var inte längre en symbol för autenticitet, utan en biljett till algoritmisk favorisering. Verifierade konton – ofta politiska aktörer, provokatörer eller propagandister – fick förstärkt spridning och delade i många fall **plattformens intäkter**, vilket direkt kopplade finansiella incitament till politiska budskap.

Detta var inte ett misstag. Det var en **strategisk omdesign**: att ta bort säkerhetsåtgärder, sudda ut gränserna mellan organiskt och betalt tal och beväpna rekommendationssyste-

men till förmån för Musks politiska allierade.

Algoritmisk manipulation är inte en bieffekt – det är affärsmodellen

X:s rekommendationssystem är inte en neutral skiljedomare. Det är en **avsiktligt kalibrerad politisk förstärkare**. Interna undersökningar som genomfördes före Musks övertagande bekräftade att Twitters tidslinje redan **förstärkte högerinriktat innehåll opropor-tionerligt**. Under Musk har denna obalans fördjupats.

X:s open-source-kodsläpp i mars 2023 var inte mer än en distraktion. Även om det avslö-jade ett skelettartat ramverk för att rangordna tweets, **dolde det avgörande operativa data**: realtidsändringar av parametrar, manuella åsidosättningar och påverkan av betald status på synlighet. Allmänheten har fortfarande ingen tillgång till de variabler som spelar roll: vem promoveras? Vem undertrycks? Och varför?

Vad som är tydligt från oberoende revisioner är detta: **politiskt innehåll från högerorien-terade, nationalistiska och konspirationsteoretiska konton dominerar "För dig"-flö-det** – särskilt när dessa konton är monetiserade eller verifierade. I praktiken **säljer X poli-tisk räckvidd**, samtidigt som man förnekar att sådana transaktioner utgör reklam.

Detta är inte spekulation. Det är en mätbar partiskhet, underbyggd av flera referentgrans-kade studier och experiment med falska konton. När engagemang blir en plattforms orga-niserande princip, **vinner upprördhet, sanningen förlorar och demagoger frodas**.

Mörka mönster, falsk transparens och betalt politiskt inflytande

EU:s preliminära resultat mot X under **Digital Services Act (DSA)** och **Förordning 2024/900 om politisk reklam** är förödande:

- X **vilseleder användare** genom mörka mönster och vilseledande gränssnittsdesign.
- Det **misslyckas med att upprätthålla ett fungerande annonsarkiv**, vilket nekar väljare rätten att veta vem som riktar sig till dem.
- Det **blockerar legitima forskare** från tillgång till data som behövs för att granska systemiska risker.

Detta är inte misstag. Det är taktiker. X **håller medvetet tillbaka åtkomst**, medveten om att full transparens skulle avslöja **koordinerad politisk förstärkning** maskerad som orga-niskt engagemang.

Betald verifiering är central i detta schema. Verifierade konton åtnjuter **förmånlig be-handling i rankningar, berättigande till intäktsdelning** och **ökad räckvidd** – även när deras innehåll sprider desinformation, hat eller politisk propaganda. Denna funktion för-vandlar effektivt plattformen till en **betald megafon för ideologiska aktörer**.

I Europeiska unionen bryter detta beteende direkt mot lagar som kräver offentliggörande av politiska annonser, sponseridentitet och användning av känsliga personuppgifter för målinriktning. I Storbritannien står det i konflikt med **kraven på digitala avtryck** enligt vallagen. I USA närmar det sig farligt nära brott mot **FEC- och FTC-regler** om politisk kommunikation online och vilseledande marknadsföring.

Elon Musk är inte en neutral observatör – han är arkitekten bakom politisk förvrängning

År 2024 hade Musk **offentligt stöttat Donald Trump**, varit värd för extremhögerfigurer på sin plattform och direkt engagerat sig i politiska budskap under täckmantel av företagspolicy. Detta är inte slumpmässiga godkännanden – det är **materiella ingripanden av en plattformsägare** i valdiskursen.

Kontroll över plattformspolicy, teknisk design och intäktsincitament gör det möjligt för Musk att **vinkla systemet** för att belöna sina politiska allierade och undertrycka oliktkäande. Resultatet är en återkopplingsslinga: de som smickrar hans åsikter eller framkallar maximalt engagemang stiger till toppen; andra drunknar eller demonetiseras.

Detta är inte bara farligt – det är **strukturell partiskhet kodad i koden**. Ingen posering om "yttrandefrihet" kan dölja **intressekonflikten** när en miljardär kontrollerar infrastrukturen för politisk synlighet.

Den juridiska gränsen har korsats

I EU är tröskeln för "politisk reklam" tydlig: **varje betald eller materiellt stödd spridning av politiskt innehåll måste märkas, arkiveras och kunna granskas**. X har **ignorerat alla tre skyldigheterna**.

Förordningen om transparens och målinriktning av politisk reklam (2024/900) kräver offentliggöranden som X systematiskt har ignorerat. **Digital Services Act** kräver att mycket stora plattformar som X ger tillgång till verifierade forskare och upprätthåller tillförlitliga annonsarkiv. X har utmanat dessa regler – och regulatorer agerar redan för att genomdriva dem.

I Storbritannien kräver **vallagen från 2022** digitala avtryck – att identifiera vem som är ansvarig för politiska budskap. X:s nuvarande uppställning – där betalda konton främjar politiska budskap utan etiketter, offentliggörande av finansiering eller transparens i målinriktning – **hånar denna lag**.

I USA har FEC och FTC jurisdiktion över explicit opinionsbildning och vilseledande marknadsföring. **Betald synlighet, monetisering och algoritmisk manipulation av en plattformsägare** är inte undantagna från granskning. Den enda anledningen till att inga åtgärder för efterlevnad ännu har vidtagits är **det regulatoriska vakuum som skapats av plattformslobbying och juridisk oklarhet** – inte juridisk oskuld.

Bevisen finns – X vill bara inte att du ska se dem

Avgörande register finns. De inkluderar:

- **Interna kommunikationer** som detaljerar hur politiskt innehåll hanteras, rankas och monetiseras.
- **Fakturerings- och sponsorregister** som visar vem som betalade för vilken räckvidd.
- **Loggar över algoritmiska förändringar och åsidosättningsrapporter** som avslöjar vem som promoveras och när.
- **Annonsarkivdata** som enligt lag ska avslöja politiska kampanjer, sponsorer och målinriktningsstrategier.

X vägrar att tillhandahålla dem – inte för att de inte finns, utan för att de **skulle bevisa att plattformen fungerar som ett odeklarerat politiskt annonssystem**.

Alla regulatoriska verktyg för att tvinga fram offentliggörande finns. EU använder dem redan. USA och Storbritannien bör följa efter.

Ursäkterna fungerar inte längre

- **“Vi har gjort algoritmen open-source.”** → Falskt. Kodsläppet är ofullständigt och föråldrat. Nyckelviktningar, policy och live-ingripanden förblir dolda.
- **“Engagemang är inte ideologiskt.”** → Irrelevant. System som maximerar engagemang favoriserar strukturellt extremt, tribalistiskt och ofta högerorienterat innehåll. Det är ett designval med politiska konsekvenser.
- **“Det finns inga lagar mot algoritmer.”** → Vilseledande. Det finns lagar mot **odeklarerat politiskt inflytande, opaka annonssystem och plattformar som vilseleder användare om betalt innehåll**. X bryter mot alla tre.

Detta är ingen debatt – det är en demokratisk nödsituation

Politiskt samtal är inte problemet. **Odeklarerad manipulation av politiskt samtal är det**. När plattformar döljer vem som talar, vem som betalar och hur synlighet utformas, kollapsar fundamenten för demokratiskt samtal.

X misslyckas inte bara med transparenstestet – det **undergräver det aktivt**. Dess system **sudda ut gränsen mellan organisk viralitet och betald propaganda**, medan dess ledning drar politisk och ekonomisk nytta av förvirringen.

Detta är inte längre en fråga om plattformspolicy. Det är en fråga om **juridiskt ansvar och demokratisk överlevnad**.

Slutsats: Fallet mot X

X fungerar som en odeklarerad politisk annonsmotor. Den säljer inflytande, döljer sponsring, avaktiverar tillsyn och belönar innehåll som bäst tjänar ägarens ideologiska och ekonomiska intressen.

De juridiska skyldigheterna är tydliga. Överträdelserna är dokumenterade. Konsekvenserna är enorma.

Det är dags att sluta låtsas att detta är en debatt om yttrandefrihet. Det är dags för regulatorer att agera – och för medborgare att kräva att **plattformar som formar den politiska verkligheten underkastats politisk lag.**

Detta är ingen bugg. Det är planen.